

**HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU
I NACIONALNU SIGURNOST**

KLASA: 022-02/25-01/4

URBROJ: 6521-4-25

Zagreb, 22. siječnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće s rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z.E. br. 115

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost na 7. sjednici, održanoj 22. siječnja 2025., raspravio je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z.E. br. 115, koji je Vlada Republike Hrvatske podnijela predsjedniku Hrvatskoga sabora aktom od 16. siječnja 2025. Odbor je predmetni zakonski prijedlog razmotrio u svojstvu matičnog radnog tijela.

U uvodnom izlaganju je predstavnica predlagatelja, državna tajnica u Ministarstvu unutarnjih poslova istaknula da je Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti na snazi od mjeseca srpnja 2015. godine te je do sada pretrpio dvije izmjene zakonskog teksta. Treća izmjena, o kojoj se sada raspravlja, a koja je bila na javnom savjetovanju od 19. prosinca 2024. do 7. siječnja 2025., prvenstveno je usmjerena na omogućavanje produljenja instituta privremene zaštite na razdoblju dulje od tri godine, za što je bilo potrebno pristupiti izmjeni članka 79. važećeg Zakona.

Nastavno je državna tajnica istaknula da je privremena zaštita na razini Europske unije, pa tako i u Republici Hrvatskoj, prvi put aktivirana 4. ožujka 2022. donošenjem *Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite na početno razdoblje od godinu dana (do 4. ožujka 2023.)*, nakon čega je automatski produljena na još godinu dana odnosno do 4. ožujka 2024.

Kako su razlozi za privremenu zaštitu i dalje postojali i još uvijek postoje, Vijeće je 19. listopada 2023. donijelo *Provedbenu odluku Vijeća (EU) 2023/2409 o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382*, za razdoblje od još godinu dana, odnosno do 4. ožujka 2025., a potom je 25. lipnja 2024. donijelo *Provedbenu odluku Vijeća (EU) 2024/1836 o produljenju privremene zaštite kako je uvedena Provedbenom odlukom (EU) 2022/382* te se privremena zaštita produljila još godinu dana odnosno do 4. ožujka 2026.

S obzirom da oružana agresija Rusije na Ukrajinu nije završila te se i dalje može očekivati priljev raseljenih osoba, kao i uzimajući u obzir da bi se ukidanjem privremene zaštite za 27.667 osoba koje po toj osnovi imaju reguliran status u Republici Hrvatskoj (na dan 21. siječnja 2025.) te osobe našle u situaciji da nanovo trebaju regulirati svoj status i zatražiti međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, a što bi dovelo do iznimnog pritiska na azilni sustav RH, pristupilo se izmjeni članka 79. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti.

Nadalje, državna tajnica je istaknula da države članice EU-a, pa tako i Republika Hrvatska, nakon donošenja *Pakta o migracijama i azilu* u lipnju 2024. godine (koji sadržava 11 zakonodavnih akata Europske unije kojima se cjelovito reformira sustav upravljanja migracijama i azilom) imaju obvezu, sukladno članku 7. *Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013*, donijeti nacionalne strategije kojima se uspostavlja strateški pristup kako bi se osiguralo da države članice imaju kapacitete za djelotvornu provedbu svojeg sustava upravljanja azilom i migracijama, uz potpuno poštovanje svojih obveza na temelju prava Unije i međunarodnog prava, uzimajući pritom u obzir svoju specifičnu situaciju, a posebno svoj zemljopisni položaj. Republika Hrvatska posebno uzima u obzir činjenicu da ima najdulju vanjsku kopnenu granicu u EU. Rok za donošenje nacionalne strategije i dostavljanje iste Europskoj Komisiji je do 12. lipnja 2025., a nakon toga svakih pet godina.

Slijedom navedenog člankom 4. Konačnog prijedloga zakona u Zakon se dodaje članak 19.a kojim se propisuje izrada i donošenje nacionalnog akta strateškog planiranja, njegov sadržaj, donositelj te rok za njegovo donošenje.

Zaključno se predstavnica predlagatelja osvrnula na izmjenu članka 48. važećeg Zakona s obzirom na obvezu prenošenja instituta „godišnje pričuve za solidarnost“ iz članka 56. nove *Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013*.

Naglasila je da se novi mehanizam sastoji se od triju mjera: premještanja, financijskih doprinosa i alternativnih mjera solidarnosti u području migracija, prihvata, azila, vraćanja i reintegracije te upravljanja granicama, koje mjere su sve jednakovrijedne.

Istaknula je da je sudjelovanje u mehanizmu solidarnosti obavezno za države članice te su one slobodne odabrati u kojoj od mjera solidarnosti će sudjelovati. Uzimajući u obzir navedeno, predložena je izmjena članka 48. važećeg Zakona kako bi se omogućilo sudjelovanje u više ponuđenih mjera, a ne samo u mjeri premještanja koju kao jedinu poznaje važeći Zakon.

U raspravi je podržano noveliranje Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, a predstavnica predlagatelja je dodatno pojasnila institut „godišnje pričuve za solidarnost“ čiji je cilj utvrditi okvirni doprinos za svaku državu članicu u slučaju da se neka država članica nalazi pod pojačanim migrantskim pritiskom. Sukladno referentnom ključu, koji u obzir uzima broj stanovnika i ukupni BDP (oboje s ponderiranjem 50%), solidarni doprinos RH iznosio bi 0,65% odnosno RH bi bila u obvezi „preuzeti“ kroz institut premještanja 195 osoba ili dati financijski doprinos od 3.900.000,00 eura. Minimalni prag koji je utvrđen na razini Europske unije je 30 000

osoba ili 600.000.000,00 eura. Za svaku državu članicu se onda prema formuli izračunava koliki će biti njezin postotak, bilo u „preuzimanju“ osoba ili pružanju financijskog doprinosa.

U raspravi je istaknuto da rješenje nije „najidealnije“ ali da je u svakom slučaju bolje i kvalitetnije od dosadašnjeg rješenja koje je stavljalo u nepovoljniji položaj države na vanjskim granicama EU-a odnosno države prvog ulaska u koje su se „slijevali“ migranti.

Nastavno je na traženje članova Odbora pojašnjen broj od 27.667 državljana Ukrajine i ostalih osoba koje na dan 21. siječnja 2025. ostvaruju privremenu zaštitu u RH, te je istaknuto da se taj broj odnosi na državljane Ukrajine i ostale osobe koje su od 4. ožujka 2022. do 21. siječnja 2025. zatražile privremenu zaštitu u Republici Hrvatskoj.

U odgovoru na pitanje kolika je sloboda država članica pri donošenju nacionalnih strategija i postoje li kakve smjernice ili načela za njezino donošenje istaknuto je da svaka država članica ima obvezu donijeti strategiju, a nacionalne strategije bile bi dio strategije na razini Europske unije. Pripreme za izradu nacionalne strategije RH vodi međuresorna radna skupina na razini ravnatelja koja je već prethodno izradila i u prosincu 2024. godine dostavila Europskoj komisiji Nacionalni plan za provedbu Pakta o migracijama i azilu. Obveza Europske komisija po tom pitanju je prethodno utvrditi zajednički predložak kako bi nacionalne strategije nastavno bile usporedive.

Posebno je u raspravi istaknuto kako je zadnja strategija migracijske politike RH prestala važiti u 2015. godini te da je nužno što prije sačiniti novu strategiju.

Nakon rasprave, Odbor je **većinom glasova, s 8 glasova „ZA“ i 2 glasa „SUZDRŽAN“**, odlučio predložiti Hrvatskome saboru donošenje

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora određen je Ranko Ostojić predsjednik Odbora, a u slučaju njegove eventualne odsutnosti ili sprječivosti, za izvjestiteljicu se određuje Branka Juričev Martinčev, potpredsjednica Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Ranko Ostojić